

28. Ο βασιλιάς και το ελάφι

Μια φορά κι έναν καιρό ζούσε ένας βασιλιάς. Ήταν χρόνια παντρεμένος και δεν έκανε παιδιά, γ' αυτό ήταν πάντα λυπημένος. Μπορεί να είχε του κόσμου τα αγαθά, να ζούσε μέσα σε μεγαλεία, όμως η λύπη του που δεν είχε διάδοχο τον βασάνιζε και σκέπαζε όλες τις άλλες χαρές. Φώναζε γιατρούς, φώναζε μάγισσες, για να βρουν το φάρμακο, για να βρουν τη γιαιτρεία, τίποτε όμως δεν κατάφεραν. Στο τέλος βρέθηκε ένας σπουδαίος γιατρός που βρήκε τι έφταιγε. Το είπε καθαρά στο βασιλιά. «Βασιλιά μου, βρέθηκε το φάρμακο, όμως είναι για ένα παιδί μονάχα. Δεύτερο δεν θα μπορέσετε να κάνετε». «Κοντά στο κανένα, γιατρέ», του απάντησε ο βασιλιάς, «το ένα είναι μεγάλη ευτυχία». Δεν τολμούσε όμως ο βασιλιάς να πανηγυρίσει τη χαρμόσυνη είδηση. Φοβόταν μην τους πιάσει κανένα κακό μάτι και δεν το είπαν σε κανέναν. Μόνο αυτός και η βασίλισσα το ήξεραν όσο καρτερούσαν να γεννηθεί το παιδί. Και περίμεναν με αγωνία. Ούτε να γελάσουν τολμούσαν, για να μην προδώσουν το μυστικό τους.

Όταν γεννήθηκε το παιδί του βασιλιά, ένα χαριτωμένο αγοράκι, όλα άλλαξαν στο βασίλειο. Αρχισαν οι γιορτές και τα πανηγύρια που γεννήθηκε ο διάδοχος του βασιλιά, άλλαξε ο βασιλιάς σαν άνθρωπος αλλά και σαν βασιλιάς. Κι όλοι χαίρονταν γι' αυτό. Ό,τι και να γινόταν, ό,τι διαφορές και να είχαν οι άνθρωποι μεταξύ τους ή με το βασιλιά, ο βασιλιάς τ' αντιμετώπιζε με καλοσύνη. Είχαν πλέον έναν βασιλιά που δε θύμωνε, που δεν οργιζόταν ποτέ. Είχαν έναν βασιλιά, που είχε μόνο μια αδυναμία. Δεν ήθελε να ενοχλούν το μικρό παιδί του. Αν τύχαινε και γινόταν κάτι τέτοιο, τότε ο βασιλιάς γινόταν θηρίο. Γι' αυτό όλοι στο παλάτι φρόντιζαν κι έκαναν όλα τα χατίρια στον μικρό. Όλοι στο παλάτι συναγωνίζονταν, ποιος να κάνει το καλύτερο δώρο στο μικρό βασιλόπουλο, γιατί όλοι στο παλάτι ήθελαν την εύνοια του βασιλιά. Τα δώρα μαζεύονταν σε σωρούς και ο μικρός δεν ήξερε με τι να πρωτοπαίξει.

Μέχρι που κάποιος γέροντας χωρικός είχε την ιδέα να πάει δώρο στο μικρό βασιλόπουλο, ένα ελαφάκι που έπιασε στο χωράφι του. Τότε το βασιλόπουλο άφησε όλα τα παιχνίδια του και έπαιζε μόνο με το ελαφάκι. Όλα άλλαξαν τώρα στο παλάτι. Το βασιλόπουλο ήταν πάντα χαρούμενο με το ελαφάκι, ο βασιλιάς δεν είχε τίποτε για να τον στεναχωρήσει. Μπήκε όμως στο μυαλό του βασιλιά ο φόβος να μην πάθει τίποτε το ελαφάκι του παιδιού του κι έβγαλε αυστηρή διαταγή. «Να μην πειράξει κανένας το ελαφάκι. Και το ελαφάκι μαζί με το βασιλόπουλο, όλη τη μέρα έπαιζαν ανενόχλητα μέσα στο

παλάτι τον πρώτο καιρό και έξω από το παλάτι όσο μεγάλωναν. Έτρεχαν ανενόχλητοι στο χωριό ή στο δάσος. Κανένας δεν ήθελε να τους ενοχλήσει. Ήταν αυτά που έφεραν την αλλαγή στη χώρα τους, εξάλλου το ελαφάκι ήταν ένα άκακο ζώακι που δεν έβλαπτε κανέναν.

Ναι αλλά σιγά-σιγά το ελαφάκι μεγάλωσε και από μικρό και χαριτωμένο ζώο έγινε ένα τεράστιο ζώο. Γυρνούσε ανενόχλητο μέσα στα κτήματά τους, βοσκούσε κάνοντας διάφορες ζημιές και κανένας δεν τολμούσε να το πειράξει. Άρχισαν έτσι σιγά-σιγά να ακούγονται παράπονα στις συζητήσεις των χωρικών, για τις ζημιές που έκανε το ελάφι του βασιλιά. Στην αρχή ψιθυριστά και μόνο ανάμεσα σε φίλους. Όλοι φοβούνταν να κάνουν παράπονα εναντίον του βασιλιά. Δεν ήθελαν να κακοκαρδίσουν το βασιλιά τους, φοβούνταν κιόλας μην ξαναγίνουν τα πράγματα όπως ήταν στην αρχή. Μην τους ξαναγίνει ο βασιλιάς γκρινιάρης και ιδιότροπος. Όμως το κακό με το ελάφι ολοένα και μεγάλωνε. Δεν άντεχαν οι χωρικοί τις ζημιές που έκανε στα κτήματά τους και τα παράπονά τους γίνονταν σιγά-σιγά διαμαρτυρίες, που ακούγονταν φωναχτά στις συζητήσεις μεταξύ τους. Δε διόρθωναν όμως την κατάσταση αυτές οι διαμαρτυρίες. Το ελάφι δεν τις άκουγε και ούτε που το ένοιαζε. Αυτό χαίροταν την ελευθερία του να βόσκει ανενόχλητο. Κι ο βασιλιάς δεν βρισκόταν στα καφενεία τους για να τις ακούσει.

Μέχρι που ο γέροντας, αυτός που χάρισε το ελαφάκι, έριξε την ιδέα. «Να πάμε να διαμαρτυρηθούμε στο βασιλιά». Πάγωσαν οι άλλοι μόλις άκουσαν. Ποιος θα τολμούσε όμως να διαμαρτυρηθεί στο βασιλιά και μάλιστα για το ελάφι που τόσο πολύ αγαπούσε; Ο γέροντας που έριξε την ιδέα τους εξήγησε. «Δεν θα κάνουμε φασαρία. Θα πάμε μια αντιπροσωπεία στο παλάτι, θα του πούμε πόσο αγαπήσαμε το μικρό ελαφάκι, όταν ήταν παιχνίδι για το βασιλόπουλο. Θα του πούμε ότι τώρα δεν το έχει πλέον ανάγκη ο διάδοχος. Θα του πούμε για τις ζημιές που μας κάνει και θα του ζητήσουμε να το περιορίσει. Δε θα ζητήσουμε να σκοτώσει το ελάφι».

Με αυτά και με άλλα συμφώνησαν να πάνε στο βασιλιά. Στην αρχή είπαν να ορίσουν μια μικρή επιτροπή που θα έλεγε το πρόβλημά τους στο βασιλιά. Κανένας όμως δεν ήθελε να μπει στην επιτροπή. Όλοι ήθελαν να αποφύγουν τη συμμετοχή στην αντιπροσωπεία. «Για καλό και για κακό ας μείνω απ' έξω», σκέφτηκε ένας. «Πού ξέρεις τι γίνεται ύστερα;» σκέφτηκε ένας δεύτερος. «Καλά αν μας ακούσει ο βασιλιάς», σκέφτηκε ένας τρίτος, «αν όμως θυμώσει και μας γράψει στα κατάστιχα; Θέλεις να πληρώνουν και τα παιδιά μου τη διαμαρτυρία;» Κανένας δεν έλεγε φωναχτά τους φόβους του, μόνο έλεγαν ότι δεν ήθελαν να μπουν στη επιτροπή.

Δεν έβγαινε απόφαση, ναυαγούσε η πρόταση για διαμαρτυρία και η κατάσταση με το ελάφι θα χειροτέρευε. Έπρεπε όμως να βρεθεί μια λύση. Πάλι ο γέροντας που έριξε την ιδέα για διαμαρτυρία πήρε το λόγο. «Ξέρω γιατί

δεν θέλετε να μπειτε στην επιτροπή. Και εγώ φοβούμαι, μα δε γίνεται αλλιώς. Αν αφήσουμε έτσι την κατάσταση θα καταστραφούμε. Μια λύση βλέπω να υπάρχει. Να μην πάει μόνο μια αντιπροσωπεία Να πάμε όλοι. Αν κάτι δεν πάει καλά, δεν μπορεί να μας τιμωρήσει όλους. Δεν μπορεί να μας κλείσει όλους φυλακή, ούτε μπορεί να εξορίσει όλο το χωριό. Το χωριό το χρειάζεται κι ο βασιλιάς».

Έτσι, άλλος πρόθυμα, άλλος δυσανασχετώντας, συμφώνησαν να πάνε όλοι μαζί στο βασιλιά. Δεν είπαν στις οικογένειές τους τίποτε, για να αποφύγουν αντιδράσεις από τις γυναίκες τους. Ζήτησαν ακρόαση από το βασιλιά και τη συγκεκριμένη μέρα και ώρα συγκεντρώθηκαν στο καφενείο του χωριού, εκεί που είχαν πάρει την απόφαση. Μετρήθηκαν και άμα βρέθηκαν όλοι παρόντες, δημιουργήθηκε σ' όλους η αίσθηση ότι όλα θα πήγαιναν καλά. Στο δρόμο όμως που πήγαιναν, ο πιο φοβητσιάρης από όλους άρχισε να το ξανασκέφτεται και μονολόγησε: «Δε βρίσκω καλύτερα μια δικαιολογία να μην πάω;» Μια και δυο προφασίστηκε ότι τον έπιασε ξαφνικά μια σωματική ανάγκη, είπε τη δικαιολογία «θα σας προλάβω» και έφυγε χωρίς να ξαναφανεί. Μετά από λίγο έναν δεύτερο τον έπιασε ένας ξαφνικός κοιλόπονος, ένας τρίτος θυμήθηκε ότι ξεχασε μια επείγουσα δουλειά, ένας τέταρτος έφυγε γιατί έφυγαν και οι άλλοι, στο τέλος έμεινε μοναχός ο γέροντας.

Λογικό ήταν να φύγει κι αυτός, όμως αυτός ήταν που ζήτησε την ακρόαση από το βασιλιά και δεν μπορούσε να μην πάει. Αποφάσισε να πάει μοναχός. Τι θα έλεγε όμως; Ότι τους ενοχλεί το ελάφι; Κι αν το ρωτούσε ο βασιλιάς γιατί μόνο αυτός διαμαρτύρεται; Και τότε θα ήταν ο μόνος στα κατάστιχα του βασιλιά; Και ποιος θα τον γλίτωνε ύστερα; Δεν ήξερε τι να κάνει κι όσο ζύγωνε στο παλάτι η αγωνία του μεγάλωνε. Δεν είχε όμως και γυρισμό. Στενοχωρημένος που τον εγκατέλειψαν οι χωριανοί του, έφτασε στο παλάτι, και εκεί που σκεφτόταν πως θα αντιμετωπίσει το βασιλιά μοναχός του, ξαφνικά του ήρθε μια ιδέα. Πώς δεν την είχε σκεφτεί πιο πριν και τράβηξε όλη τη στεναχώρια;

Έφτασε στην αίθουσα που τον περίμενε ο βασιλιάς, τον καλοδέχτηκε ο και μετά το καλωσόρισμα τον ρώτησε. «Για πες μου, γέροντα, τι σε φέρνει στο παλάτι; Καλό είναι ή κακό; Για παίνεμα ήρθες ή για κατηγορία;» Δεν είχαν μάθει τίποτε οι άνθρωποι του βασιλιά για την ακρόαση. Είχε κρατηθεί από όλους μυστικό. «Άκουσε, βασιλιά μου», του αποκρίθηκε ο γέροντας κι άρχισε από την αρχή την ιστορία. Από το μικρό ελαφάκι, για να καταλήξει στο μεγάλο. Όσο μιλούσε, ταλαντεύτηκε μερικές φορές, αν έπρεπε να πει την αλήθεια ή αν έλεγε αυτό που σκέφτηκε μπαίνοντας στο παλάτι. Και αποφάσισε να μη φορτωθεί αυτός μοναχός του τη διαμαρτυρία κι είπε στο βασιλιά: «Ξέροντας, λοιπόν, πόση χαρά δίνει το ελάφι αυτό σε σένα και στο διάδοχο αποφασίσαμε να ζητήσουμε να φέρεις ένα ακόμα ελάφι, για να ζευ-

γαρώσει με αυτό που έχουμε». Χάρηκε ο βασιλιάς που άρεσε στους χωρικούς το ελάφι του και υποσχέθηκε ότι σύντομα το ελάφι τους θα έχει ταίρι. Ευχαρίστησε το γέροντα για την πρόταση των χωρικών, ο επισκέπτης του όμως έφυγε πνιγμένος στην απογοήτευση, για τη συμπεριφορά των συγχωριανών του κι για το ότι ο ίδιος δεν τόλμησε να πάρει την υπόθεση πάνω του.

Με σκυφτό το κεφάλι ο γέροντας γύρισε στο καφενείο. Έλπιζε να μείνει λίγο μοναχός, να ξανασκεφτεί την ιστορία, να σκεφτεί αν έκανε καλά με την εξέλιξη που της έδωσε. Πίστευε, ότι οι συγχωριανοί του θα κλείνονταν στα σπίτια τους από ντροπή, μετά από ό,τι έγινε, αλλά τους βρήκε όλους στο καφενείο να τον περιμένουν με αγωνία. Θαρρείς και ήταν όλοι συνεννοημένοι και τον ρώτησαν με ένα στόμα. «Τι έγινε; Τι είπες στο βασιλιά;» «Τι να του πω βρε φοβητσιάρηδες, που με αφήσατε μονάχο;» τους απάντησε και συνέχισε. «Του είπα να φέρει ακόμα ένα ελάφι, να ζευγαρώσει μ' αυτό που έχουμε, να γεμίσει ο τόπος ελάφια και να φάνε όλο το βιος σας. Θα ήταν καλό να έτρωγαν και σας, να γλίτωνε ο τόπος από σας, αλλά δεν γίνεται».

Κατάλαβαν όλοι το λάθος τους, μα εκείνη την ώρα δε γινόταν τίποτε. Το κακό είχε γίνει. Τους έμενε η ελπίδα, ότι σύντομα θα άλλαζαν τα πράγματα και θα ξανάρχιζαν από την αρχή την υπόθεση της διαμαρτυρίας. Και τη λύση την έδωσε ένας συγχωριανός τους. «Πρώτα να ζητήσουμε συγγνώμη από το γέροντα, που τον αφήσαμε μόνο να βγάλει το φίδι από την τρύπα, και δεύτερο να δεσμευτούμε τώρα ότι αυτό που δε κάναμε σήμερα, θα το κάνουμε σύντομα». Έστω και αργά ξαναγεννήθηκε στην ψυχή των χωρικών η ελπίδα για καλύτερες μέρες.

Από εκεί και πέρα ζούσαν όλοι τους καλά κι εμείς ζούσαμε καλύτερα.